

**Уманський національний університет садівництва
факультет лісового і садово-паркового господарства
кафедра лісового господарства**

Назва курсу	Методологія та організація наукових досліджень за спеціальністю
Викладачі	Володимир Шлапак
Профайл викладачів	https://forestry.udau.edu.ua/ua/pro-kafedru/vikladachi-ta-spivrobotniki/shlapak-vladimir-petrovich.html
Контактний тел.	(04744) 3-43-79
E-mail:	shlapakwp@gmail.com
Сторінка курсу в MOODLE	https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=772
Консультації	Щосереди з 15.00. по 16.00

1. Анотація до курсу

«Методологія та організація наукових досліджень за спеціальністю» включає використання сучасних методологічних наукових досліджень. Здобувач повинен знати і вміти застосувати методи наукових досліджень при закладанні дослідів на об'єктах озеленення (вивчення сучасного стану деревної, кущової та трав'янистої рослинності на територіях лісових насаджень). Особисто здійснювати інформаційних пошук, оцінювати першоджерела, провести експериментальні дослідження, математичну обробку та аналіз отриманих результатів. Самостійно сформулювати наукові положення, висновки та пропозиції виробництву..

2. Мета та цілі курсу

Мета курсу — з'ясувати, що таке методологія дослідження, які є методи дослідження у лісовому господарстві.

Програмні компетентності (цілі курсу):

- уміння складати перелік та методику робіт, які здійснюються під час моніторингових досліджень різних рівнів;
- здатність приймати обгрунтовані рішення, планувати і здійснювати комплексні дослідження на сучасному рівні з використанням новітніх інформаційних і комунікаційних технологій на основі цілісного системного наукового світогляду з використанням знань в області історії і філософії науки;
- здатність виявляти, отримувати й аналізувати інформацію з різних джерел, організовувати та керувати інформацією;

– здатність формулювати наукову проблему, розробляти робочі гіпотези, визначати актуальність, мету, завдання, які необхідно вирішити для досягнення мети, оцінювати необхідні ресурси та час для реалізації, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики;

– здатність аналізувати, систематизувати та узагальнювати результати проведених експериментів і досліджень; робити висновки на основі одержаних досліджень, застосовувати їх у науковій та практичній сфері, володіти методами і технологіями обробки лісогосподарської інформації, ГІС-технологіями і моделювання, створювати бази даних і використовувати інтернет-ресурси.

3. Формат курсу

Основним форматом курсу є очний з використанням навчальної платформи для дистанційного навчання MOODLE.

В рамках вивчення дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень за спеціальністю» передбачено проведення:

– лекцій. За структурою заплановані лекції можливо поділити на вступні, тематичні та установчі. Для проведення лекцій планується використання мультимедійного комплексу для наочного відображення представленого матеріалу;

– практичні заняття.

– самостійна робота аспірантів.

4. Результати навчання

– уміння складати перелік та методіку робіт, які здійснюються під час моніторингових досліджень різних рівнів;

– здатність приймати обгрунтовані рішення, планувати і здійснювати комплексні дослідження на сучасному рівні з використанням новітніх інформаційних і комунікаційних технологій на основі цілісного системного наукового світогляду з використанням знань в області історії і філософії науки;

– здатність виявляти, отримувати й аналізувати інформацію з різних джерел, організувати та керувати інформацією;

– здатність формулювати наукову проблему, розробляти робочі гіпотези, визначати актуальність, мету, завдання, які необхідно вирішити для досягнення мети, оцінювати необхідні ресурси та час для реалізації, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики;

– здатність аналізувати, систематизувати та узагальнювати результати проведених експериментів і досліджень; робити висновки на основі одержаних досліджень, застосовувати їх у науковій та практичній сфері, володіти методами і технологіями обробки лісогосподарської інформації, ГІС-технологіями і моделювання, створювати бази даних і використовувати інтернет-ресурси.

5. Обсяг курсу

Форма навчання	денна			заочна		
	лекції	практичні заняття	самостійна робота	лекції	практичні заняття	самостійна робота
К-сть годин	6	6	78	4	4	82

6. Ознаки курсу

Рік викладання	семестр	спеціальність	Курс, (рік навчання)	Обов'язковий \вибірковий
2020/2021	1	Лісове господарство	1	о

7. Технічне й програмне забезпечення /обладнання

Специфічні вимоги, які студент повинен врахувати відсутні

8. Політики курсу

Під час підготовки до практичних занять та проведення контрольних заходів здобувачі повинні дотримуватися правил академічної доброчесності, які визначено Кодексом доброчесності Уманського НУС. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Кодексу доброчесності Уманського НУС.

9. Схема курсу

Тиж. / дата / год.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття) / Формат	Матеріали	Література/ ресурси в інтернеті	Завдання, год	Вага оцінки
Тиж. 1. 2 акад. год.	Тема 1: Методологія та методи наукових досліджень: - загальні відомості про методологію науково-дослідної роботи; - класифікація методів наукових досліджень; - емпіричні методи досліджень.	Лекція	Презентація	13, 15, 17	Передивитись презентацію, 2 год	
Тиж. 2. 2 акад. год.	Тема 1: Класифікація методів наукових досліджень. Емпіричні методи досліджень.	Практичне заняття	Опорний конспект лекцій	5, 8, 10	Практична робота полягає у реферуванні однієї із запропонованої викладачем журнальної статті за вищенаведеним планом, 2 год	25 балів
Тиж. 3. 2 акад. год.	Тема 2: Основні питання методики науково-дослідної роботи. Вибір теми наукового дослідження здобувачем. Планування науково-дослідної роботи. Робота з науковою літературою.	Лекція	Презентація	6, 11, 14	Передивитись презентацію, 2 год	
Тиж. 4. 2 акад. год.	Тема 2: Вибір теми наукового дослідження здобувачем.	Практичне заняття	Опорний конспект лекцій	1, 3, 5, 6	Для закріплення матеріалу даної теми виконується практична робота № 2, у якій необхідно представити план виконання дисертаційної роботи, 2 год	25 балів

Тиж. 5. 2 акад. год.	Тема 3: Методологія лісівницьких (біогеоценологічних, екологічних) досліджень. Загальні питання біогеоценологічних і екологічних досліджень	Лекція	Презентація	7, 8, 9, 10	Передивитись презентацію, 2 год	
Тиж. 6. 2 акад. год.	Тема 3: Визначення типів лісорослинних умов і типів лісу.	Практичне заняття	Опорний конспект лекцій	1, 3, 7	Для закріплення опрацьованого матеріалу виконується практична робота № 3. Зміст роботи полягає у накопиченні наукової інформації з теми наукового дослідження дисертаційної роботи, яку необхідно представити різними (вищенаведеними) формами запису з посиланнями на використані джерела інформації, 2 год	20 балів

10. Система оцінювання та вимоги

10.1. Денна форма навчання

Поточний контроль.

Максимальна сума балів поточного контролю – 70.

Об'єктами поточного контролю знань здобувачів є:

1. Систематичність та активність роботи на практичних заняттях;
2. Виконання індивідуальних завдань.

(1) При контролі систематичності та активності роботи на практичних заняттях оцінці підлягають: рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах; активність при обговоренні питань, правильність написання письмового контролю.

Система оцінювання активності роботи:

а) відповідь з питань практичних робіт – 0-30 балів.

(2) При контролі виконання індивідуальних завдань оцінці підлягають: написання та презентація реферату, складання плану дисертації.

Система оцінювання індивідуальних завдань:

а) підготовка та презентація реферату – 0-20 балів.

б) складання плану дисертації – 0-20 балів.

Підсумковий контроль.

Підсумковий контроль з дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень за спеціальністю» здійснюється у формі письмового іспиту.

А. Екзаменаційний білет складається із 2 описових питань (від 0 до 20 балів) та 5 тестових питань (0-10 балів).

Повна відповідь на питання повинна відповідати таким вимогам:

- 1) розгорнутий, вичерпний виклад змісту даної у питанні проблеми;
- 2) повний перелік необхідних для розкриття та аналізу інформації з різних джерел;
- 3) виявлення творчих здібностей у розумінні, викладенні й використанні навчально-програмного матеріалу;

4) здатність аналізувати, систематизувати та узагальнювати результати проведених експериментів і досліджень; робити висновки на основі одержаних досліджень, застосовувати їх у науковій та практичній сфері, володіти методами і технологіями обробки лісогосподарської інформації, ГІС-технологіями і моделювання, створювати бази даних і використовувати інтернет-ресурси;

5) уміння визначати стан лісової науки в Україні, принципи роботи з науковою літературою;

6) демонстрація здатності висловлення та аргументування власного ставлення до альтернативних поглядів на дане питання;

7) використання актуальних даних про види наукових творів, вимоги до їх написання;

8) знання необхідного переліку та методики робіт, які здійснюються під час моніторингових досліджень різних рівнів;

9) знання точних назв основних вітчизняних та міжнародних лісових науково-дослідних організацій та яка їх діяльність;

10) засвоєння основної та додаткової літератури.

Відповідь на питання оцінюється в 11-20 балів, якщо:

1) відносно відповіді на найвищий бал не зроблено розкриття хоча б одного з пунктів, вказаних вище (якщо він явно потрібний для вичерпного розкриття питання); або, якщо:

2) при розкритті змісту питання в цілому правильно за зазначеними вимогами зроблені значні помилки під час:

а) використання цифрового матеріалу;

б) посилання на конкретні дати та назви;

в) формулювання наукової проблеми, розроблення робочої гіпотези, визначення актуальності, мети і завдань, які необхідно вирішити для досягнення мети;

г) оцінки необхідних ресурсів та часу для їх реалізації, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.

Відповідь на питання оцінюється в 0-10 балів, якщо:

1) відносно відповіді на найвищий бал не розкрито трьох чи більше пунктів, зазначених у вимогах до нього (якщо вони явно потрібні для вичерпного розкриття питання);

2) одночасно присутні два чи більше типи недоліків;

3) висновки, зроблені під час відповіді, не відповідають правильним чи загальновизнаним при відсутності доказів супроти нього аргументами, зазначеними у відповіді;

4) характер відповіді дає підставу стверджувати, що особа, яка відповідає на питання, неправильно зрозуміла його зміст чи не знає правильної відповіді і тому не відповіла на нього по суті.

10.2. Заочна форма навчання

Поточний контроль.

Максимальна сума балів поточного контролю – 70, які розподіляються наступним чином:

- активність роботи протягом семестру не може перевищувати 20 балів;

- контрольна робота 30 балів;

- підготовка презентації та написання реферату за темою дисертації – не більше 10 балів.

Підсумковий контроль

Підсумковий контроль з дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень за спеціальністю» здійснюється у формі письмового іспиту, за тими ж самими критеріями, що і для денної форми навчання.

Виконання здобувачами екзаменаційного завдання повинно носити виключно самостійний характер. Тому, за використання заборонених джерел (шпаргалок, засобів зв'язку та ін.) чи підказок студент знімається з іспиту й одержує нульову оцінку.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11.Рекомендована література

1. Свириденко В.Є., Бабіч О.Г., Киричок Л.С. Лісівництво. Підручник / За ред. В.Є.Свириденка. – К.: Арістей, 2004.- 544 с.
2. Спур С.Г., Барнесс В.В. Лесная экология. –М.: Лесн. пром-сть, 1984. -480 с.
3. Кучерявий В. П. Екологія. Львів: Світ, 2001 — 500 с.
4. Свириденко В.Є., Киричок Л.С., Бабіч О.Г. Практикум з лісівництва: Навчальний посібник / За ред. В.Є.Свириденка. – К.: Арістей, 2006.- 416 с.
5. Білоус В.І. Основи лісівництва та лісомеліорації [Методичні вказівки] / В.І. Білоус. – Умань, 1990. – 73 с.
6. Злобін Ю.А. Загальна екологія: Навчальний посібник / Ю.А. Злобін, Н.В. Кочубей. – Сумиб ВТД «Університетська книга», 2003. – 416 с.
7. Гордієнко М.І. Лісові культури / І.М. Гордієнко, М.М. Гузь, Ю.М. Дебринюк, В.М. Маурер. – Львів: Камула, 2005. – 608 с.
8. Иванов Л.А. Свет и влага в жизни наших древесных пород. Лекція.-М.-Л.: АН СССР, 1946.-60с.
9. Лархер В. Экология растений.М.: – Мир., 1978.-384 с.
10. Одум Ю.Экология: в 2-х т. Т. 1. Пер. з англ.- М.: 1986.- 328 с.
11. Одум Ю.Экология: в 2-х т. Т. 2. Пер. з англ.- М.: 1986.- 376 с.
12. Погребняк П.С., Шмидт В.Э., Калужский И.И., Вербицкий Л.Н. Основы лесной типологии. -К.: Гостехиздат при СНК УССР, 1944. -311с.
13. Погребняк П.С. Общее лесоводство. Уч. Пособ.- М.: Колос, 1968.-440 с.
14. Textreferat. Реферати онлайн : веб-сайт. URL: <http://ua.textreferat.com/referat-9368.html>
15. Lviv Website – Ukraine Travel Tips Статті онлайн : веб-сайт. URL: http://www.lvivlis.com.ua/uk/Forests_crops/
16. Навчальні матеріали онлайн : веб-сайт. URL: http://pidruchniki.ws/13340203/ekologiya/ekologiya_lisovih_sistem
17. Життя Українських Карпат. Статті онлайн : веб-сайт. URL: <http://www.carpathians.eu/flora/lisi-ukrajinskikh-karpat/sistema-lisogospodarskikh-zakhodiv/lisovi-kulturi.html>